

İCBARİ
TİBBİ SİĞORTA

Şəkərli diabet xəstəliyi və sağlam
qidalanmaya həsr olunmuş
sağlamlıq həftələrinin

HESABATI

Hesabat

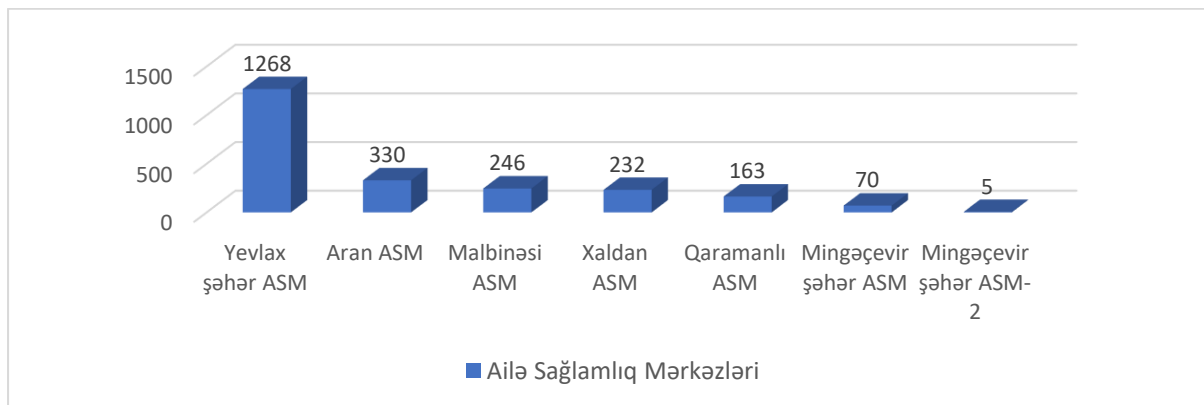
İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi 06-19 noyabr 2017-ci il tarixində pilot ərazilərdə - Mingəçevir şəhərində və Yevlax rayonunda şəkərli diabet xəstəliyi və sağlam qidalanmaya həsr olunmuş sağlamlıq həftələri həyata keçirmişdir. Sağlamlıq həftələri çərçivəsində müayinələrdən keçən sakinlərin sağlamlıq vəziyyətini qiymətləndirmək və profilaktik tədbirlərinin səmərəliliyi haqqında tam məlumat əldə etmək məqsədilə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən registr hazırlanmışdır. Registrdə müayinələrin ilkin nəticələri, müraciətçinin şikayəti və sağlamlıq vəziyyəti, tibbi müayinələrdən keçmə tezliyi, müayinə edən həkim tərəfindən laborator və instrumental müayinələrə göndərişlər haqqında məlumat, həkimlər tərəfindən verilmiş məsləhət və tövsiyələr qeyd olunmuşdur.

"Pilot ərazilərdə əhalinin sağlamlığının qorunması və erkən müayinələrə cəlb edilməsi" layihəsinin işçi qrupu registrdə toplanan məlumatları təhlil etmiş və onun əsasında yekun hesabat hazırlamışdır.

Sağlamlıq həftələri ərzində vətəndaşların layihəyə olan marağı və aktiv iştirakı müşahidə edilmişdir. Belə ki, 2314 nəfər tibbi müayinələrdən keçmiş və həkimlər tərəfindən onlara müvafiq məsləhətlər verilmişdir.

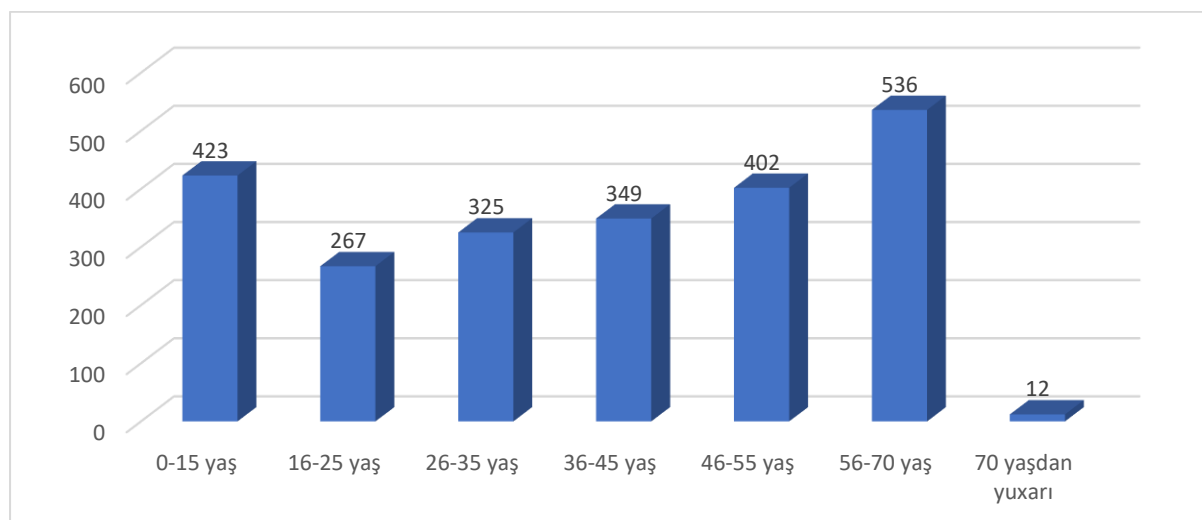
Sağlamlıq həftələri çərçivəsində tibbi müayinələr pilot ərazilərdə fəaliyyət göstərən 7 Ailə Sağlamlıq Mərkəzlərində (ASM) aparılmışdır. Bunlar Yevlax şəhər ASM, Xaldan ASM, Aran ASM, Malbinəsi ASM, Qaramanlı ASM, Mingəçevir şəhər ASM, Mingəçevir şəhər ASM 2-dir. Ailə Sağlamlıq Mərkəzlərinə müraciətlərin sayı da müxtəlif olmuşdur. Belə ki, Yevlax şəhər ASM-ə 1268 nəfər, Malbinəsi ASM-ə 246 nəfər, Aran ASM-ə 330 nəfər, Xaldan ASM-ə 232 nəfər, Qaramanlı ASM-ə 163 nəfər, Mingəçevir şəhər ASM-ə 70, Mingəçevir şəhər ASM 2 -yə isə 5 nəfər şəxs müraciət etmişdir (Cədvəl 1).

Cədvəl 1: Ailə Sağlamlıq Mərkəzlərinə edilən müraciətlərin sayı

Müraciət edən vətəndaşların 423 nəfəri 0-15 yaş, 267 nəfəri 16-25 yaş, 325 nəfəri 26-35 yaş, 349 nəfəri 36-45 yaş, 402 nəfəri 46-55 yaş, 536 nəfəri 56-70 yaş arasında, 12 nəfəri isə 70 yaşdan yuxarı olublar (Cədvəl 2).

Cədvəl 2: Ailə Sağlamlıq Mərkəzlərinə müraciət edən vətəndaşların yaş qrupları üzrə göstəriciləri

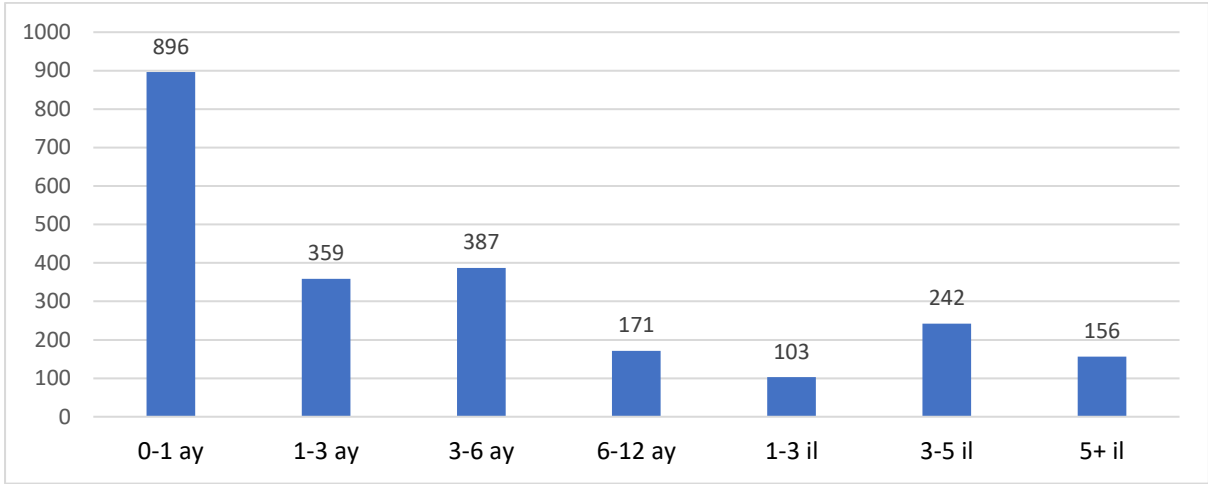
2303 nəfər ailə həkimlərinin, 11 nəfər isə ixtisas həkimlərinin qəbulunda olublar (Cədvəl 3).

Cədvəl 3: Ailə və ixtisas həkimlərinin qəbulunda olan vətəndaşların sayı

Müraciət edənlərin tibbi müayinələrdən keçmə tezliyi də müxtəlifdir (Cədvəl 4): 896 nəfər son 1 ay ərzində, 359 nəfər son 3 ay, 387 nəfər son 6 ay ərzində, 171 nəfəri son 1 il ərzində, 103 nəfər isə son 3 il ərzində tibbi müayinədən keçmişdir. 3-5 il ərzində müayinələrdən keçənlərin sayı 242 nəfər təşkil edib. 156 nəfər isə sonuncu dəfə tibbi müayinədə 5 və daha çox il öncə olub. Əldə olunan statistik göstəricilər deməyə əsas verir ki, icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanılması ilə vətəndaşların müayinələrə cəlb olunma tezliyində artım müşahidə olunmuşdur. Belə ki, ümumi müraciət etmiş 2314 nəfərdən 1642 nəfəri son 6 ay ərzində müayinələrdən keçib.

Cədvəl 4: Müraciət edənlərin tibbi müayinələrdən keçmə tezliyi

Müraciət etmiş 2314 nəfərdən 778 nəfərinin 2-ci tip şəkərli diabet xəstəsi olduğu təsbit edilib. Ailə həkimləri tərəfindən 123 nəfərdə 2-ci tip şəkərli diabet xəstəliyi erkən aşkarlanaraq xəstələrin müvafiq müalicəyə başlaması təmin edilmişdir.

Sağlamlıq həftələri müddətində müraciət etmiş şəxslərdən 598 nəfəri sağlamlıq vəziyyətinin təyini məqsədilə müxtəlif laborator və instrumental müayinələrdən keçmişdir.

Şəkərli diabetlə əlaqədar müraciət etmiş digər şəxslərə şəkərli diabetin profilaktikası, ilkin əlamətləri və sağlam həyat tərzinə dair tövsiyələr verilmişdir. Həmçinin, pilot ərazilərin sakinlərinə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən əhalinin maarifləndirilməsi məqsədilə hazırlanmış “Diabet xəstəlik deyil, həyat təzidir” yaddaş kitabçası və “Sağlam qidalanaraq yaşayın!” bukleti paylanmışdır.

Həmçinin, əhaliyə göstərilən xidmətin keyfiyyətinin artırılması məqsədilə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi “Novo Nordisk” şirkətinin dəstəyi ilə sağlamlıq həftələri çərçivəsində cari ilin noyabrın 17-də Yevlax rayonunda və Mingəçevir şəhərində yerləşən Ailə Sağlamlıq Mərkəzlərində çalışan ailə həkimlərinin şəkərli diabet xəstəliyinə dair bilik və bacarıqlarını təkmilləşdirmək üçün təlim təşkil edilmişdir.

Şəkərli diabetlə xəstə şəxslərin səhhətlərində yarana biləcək problemlərin və diabetlə bağlı ağırlaşmaların profilaktikası məqsədilə Agentlik tərəfindən pilot ərazilərdə Şəkərli Diabet Məktəblərinin yaradılmasına başlanılmışdır. Şəkərli Diabet Məktəbləri pilot ərazilərdə şəkərli diabet xəstəliyindən əziyyət çəkən əhəlinin şəkərli diabetə nəzarətə dair biliklərini artırmaq, xəstəliyə bilavasitə pasiyent tərəfindən də nəzarəti təmin etmək, xəstəliyin ağırlaşmalarını erkən aşkarlamaq və vaxtında qarşısının almaq üçün müstəsna rol oynayacaq. Məktəb şəkərli diabetlə yaşayan insanların həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üçün əhəmiyyətli olacaq.

